

متن پرسش

استاد عزیز پاسخ حضرتعالی به سوال ۱۲۰۶۵ احتیاج به توضیح داریم ما گروههای تلگرام که قبلا عرض شد فعلا در برهان صدیقین هستیم لذا احتیاج به توضیح بیشتری داریم مجددا قسمت ب سوال که مورد مناقشه است همراه با جواب حضرتعالی تقدیم می شود و سوال پیش آمده مطرح می شود:

قسمت ب: در قیامت هم روح از جسم جدا می گردد و به اصل خودش بر می گردد و این جسم و نفس است که عذاب می بیند. البته روح ما هم تحت تاثیر این عذاب است و حسرت می خورد که چرا نفس بسوی او حرکت نکرد. بعد از تمام شدن عذاب جسم و نفس، روح دوباره به جسم باز می گردد و نزد خداوند حیات ابدی دارد. بیشتر قسمت سوال که متوجه نمی شوم قسمت «ب» است از اینکه وقت می گذارید سپاسگزارم پاسخ حضرتعالی: باسمه تعالی: سلام علیکم: قسمت اول سؤال خوب است، ولی قسمت دوم اشکال دارد زیرا در قیامت همان اخلاق و عقاید ما که مربوط به روح است صورت پیدا می کند و انسان بد اخلاق و بد عقیده به صورت خوک در می آید که همان روح اوست که به صورت خوک درآمده و از آن جهت که انسانی است که خوک شده و چنین شخصیتی را نمی خواهد، معذب است. موفق باشید سوال بوجود آمده: بین روح و نفس رو می خواهم بدانم؟ کدام یک بالاترند و از یکدیگر تاثیر می پذیرند؟ اگر روح بالاتر است چرا بعد از انتخابهای نفس تنزل یا ترفیع پیدا می کند؟ چرا می گوئیم نفس وقتی مطمئن شد به روح الهی که در وجود خویش است میرسد و به مقام راضیه مرضیه می رسند؟ آیا روح چیزی در وجود نفس است یا مستقل است و یا برعکس؟ آیا همیشه گفت نفس و روح یک چیز هستند با دو اسم، هر جا پای دنیا و بدن در میان است نفس می گوئیم و هر جا حرف آخرت است با اسم روح سخن می گوئیم؟ اگر یکی نیستند اولاً چرا، ثانیاً قوه اختیار دست روح است یا نفس؟ گذشته از اینها حضرتعالی جایی در فرمایشاتتون فرمودید مناجات شعبانیه رو از قرآن بالاتر می دونید، میخام بدونم این برداشت شماست یا نقل قول یا...؟ در صورت مجزا بودن نفس و روح، آیا نفس از اولش به سه دسته تقسیم شده (اماره، لوامه، مطمینه) یا بسته به انتخابش تو یکی از این دسته ها قرار میگیره؟ در ضمن باز بنا بر تفکیک نفس و روح از یکدیگر آیا خود نفس ما با انتخابی که میکنه بد میشه یا خوب یا اینکه فقط روح را امر به پستی یا خوبی می کند یا سرزنش.. ببخشید وقتتان را گرفتم.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: اگر نظرتان باشد در نکته‌ی دهم کتاب «ده نکته در معرفت نفس» عرض

شد مقام روح که عالی‌ترین مخلوق است نازل می‌شود و در جسم متعادل شده و «سَوَا» گشته، و واژه‌ی «مِنِ رُوحِی» از این جهت در آیه‌ی مربوطه آمده است و در آن کتاب عرض شد در اصطلاح ما عموماً بین نفس و روح تفکیکی نیست. و بنا بود ابتدا کتاب «ده نکته در معرفت نفس» همراه با شرح صوتی ده جلسه‌ای آن مطالعه و بحث شود. در هر صورت وقتی می‌گوییم قیامت عالمی است که از نظر درجه‌ی وجودی دارای وجود شدیدتری است و به تعبیر علامه طباطبایی «رحمة‌الله‌علیه» جسم قیامت هم از جنس نفس ناطقه است، دیگر بحث برتری جسم یا روح در میان نیست بلکه هر نفسی جسم خود را با اخلاق و عقاید خود می‌سازد. این‌که حضرت امام از قول مرحوم شاه‌آبادی می‌فرمایند: دعا، قرآن صاعد است، در راستای آن است که قرآن حقیقتی دارد که آن حقیقت نازل شده و به صورت الفاظ و معانی در قلب مبارک رسول خدا «صلوات‌الله‌علیه‌وآله» القاء گشته و گوش باطنی رسول خدا «صلوات‌الله‌علیه‌وآله» نیز آن را شنیده، به معنای برتری دعا نسبت به قرآن نیست. در ضمن در مباحث ده نکته عرض شد بین مباحث فلسفی و مباحث اخلاقی و سلوکی نباید خلط کرد. بحث نفس یا روح و نفس ناطقه یک بحث فلسفی است و نفس لَوَّامه و مطمئنه یک موضوع اخلاقی و سلوکی است. موفق باشید